

[Arbejdsministeren.]

ja, endog ulovligt, var, at man stiller krav om medlemskab i en bestemt kasse, nemlig den statsanerkendte kasse. Det ærede medlem gav udtryk for, at efter hans opfattelse skulle folk have lov til at danne en arbejdsløshedskasse, som det passede dem, uden at dette skulle gå ud over deres muligheder for at få arbejde for staten. Heri kan jeg ikke være enig med det ærede medlem. Ud fra det udgangspunkt, at der bør indrømmes arbejdsløshedsforsikrede en fortrinsret, kan man i den her omhandlede forbindelse dog ikke komme til at skulle acceptere enhver sammenslutning, der betegner sig som en arbejdsløshedskasse. Man må dog også se på, om en sådan kasse i kraft af det, den yder sine medlemmer, og med de økonomiske ofre, den kræver af dem, betyder en virkelig forsikring. Her synes der kun at være eet antageligt kriterium, kun eet, der kan give garanti for, at det er rimeligt at indrømme en fortrinsret, nemlig at kassen har kunnet opnå statsanerkendelse. Det vil føre ud i alt for mange vanskeligheder, hvis man skal til at operere med flere slags anerkendelser.

Det ærede medlem nævnte i denne forbindelse, at begrænsningen i fortrinsretten til medlemmer af statsanerkendte kasser kun kendes i statsministeriets cirkulære, men er ukendt i lovgivningen. Efter det ærede medlems mening kender lovgivningen kun en fortrinsret for arbejdsløshedsforsikrede i almindelighed, og det ærede medlem nævnte som eksempler forskellige love, herunder arbejdsløshedsloven. Hertil vil jeg blot bemærke, at arbejdsløshedsloven, der jo er hovedloven på dette område, i § 4, stk. 5, indeholder en bestemmelse, som udtrykkeligt udtaler, at der fortrinsvis bør anvises arbejde til medlemmer af de statsanerkendte arbejdsløshedskasser.

Ved sin omtale af de fem klitarbejdere udtalte det ærede medlem, at disse fem arbejdere ikke har ønsket at leve på statens eller arbejdsløshedskassernes bekostning, men har villet ernære sig ved ærligt og godt arbejde. Jeg kan forsikre det ærede medlem om, at dette også gælder medlemmerne af de statsanerkendte kasser, og vi skulle da nødigt komme ind på at forbeholde de offentlige arbejder for de ikke-forsikrede i fortrosthing til, at de forsikrede jo kan falde tilbage på deres forsikringshjælp, som staten yder tilskud til.

Det ærede medlem hr. Fibiger — og forresten også ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Sønderup — var

inde på, at man ikke kunne lægge større vægt på, hvilke tanker lovens fædre, hvad enten de nu var højre- eller venstremænd, i sin tid havde gjort sig om de principper, loven bygger på. Heri kan jeg ikke give de ærede medlemmer medhold. Det er af største betydning ved forhandlingerne om det foreliggende lovforslag at gøre sig klart, at man allerede dengang har lagt afgørende vægt på de fagligt begrænsede kasser samt på, at alle et fags udøvere samles i een kasse.

Det ærede medlem hr. Fibiger bad mig i slutningen af sit indlæg undersøge, om der ikke var mulighed for, at de omhandlede arbejdere kunne antages igen under statens klitvæsen. Jeg har drøftet spørgsmålet med landbrugsministeren. Der er af klitvæsenet indgået en overenskomst med Dansk Arbejdsmands Forbund, i hvilken der med hensyn til arbejdere i klitplantagerne henvises til statsministeriets cirkulære, og sagen ligger derfor efter vor opfattelse sådan, at det er juridisk uangribeligt, at medlemmer af kristelig arbejdsløshedskasse har måttet vige for ledige medlemmer af arbejdsmændenes statsanerkendte arbejdsløshedskasse. Man kan ikke nu afskedige de medlemmer af den statsanerkendte kasse, som måtte være antaget i stedet for de afskedigede. Men vi kan give det tilsagn, at der drages omsorg for, at de pågældende medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund, såfremt de måtte ønske det, påny kan antages ved klitvæsenet og få arbejde der på lige fod med medlemmer af den statsanerkendte arbejdsløshedskasse, sålænge denne sag er til overvejelse her i rigsdagen — altså medens det her nærmere undersøges, hvorledes stillingen skal være for folk, der ikke er medlemmer af statsanerkendte arbejdsløshedskasser.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sønderup): Det ærede medlem hr. Gustav Pedersen forsøgte i går at negligere betydningen af den støtte, arbejdsløshedskasserne får fra det offentlige. Såvidt jeg erindrer, er det ikke første gang, et forsøg i så henseende er blevet præsteret fra det ærede medlems side. Han forsøgte i virkeligheden at give det udseende af, at vi burde være taknemlige for det offer, der fra arbejdernes side blev bragt. Jeg synes nu mildest talt, dette er at stille forholdet på hovedet. Kendsgerningen er dog den, at af det samlede indtægtsbeløb, kasserne har haft for året 1947—48, ca. 166 mill. kr., udgjorde tilskuddet fra det offentlige 82,7 mill. kr. og medlemsbidraget kun 77,7 mill. kr. — altså